

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ
XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЯКОСТІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»

**(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою
відеоконференц-зв'язку)**

12–13 травня 2016 року
м. Тернопіль

У двох томах
ТОМ 1

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига»
2016

УДК 378:61

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай

Актуальні питання якості медичної освіти (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 12–13 трав. 2016 р.) : у 2 т. / Терноп. держ. мед. ун-т ім. І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТДМУ, 2016. – Т. 1. – 348 с.

лозір, І. Г. Ільницький, О. П. Костик та ін. // Український пульмонологічний журнал. – 2013. – № 1. – С. 52–56.

2. Асеев А. А. Использование информационных технологий в преподавании фтизиопульмонологии в медицинском ВУЗе / А. А. Асеев // Туберкулез и болезни легких. – 2011. – № 4. – С. 41–46.

3. Зіменковський Б. С. Особливості викладання фтизіатрії та пульмонології студентам з англійською мовою навчання / Б. С. Зіменковський, І. Г. Ільницький, М. Л. Павленко // Матер. наук.-практ. конф. «Сучасні проблеми епідеміології, мікробіології та гігієни». – Львів, 2010. – С. 249–254.

4. Каратєєва С.Ю. Особливості викладання хірургічних дисциплін іноземним студентам / С.Ю. Каратєєва // Буковинський медичний вісник. – 2013. – Том 17. – № 1 (65). – С. 209–210.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ АДАПТАЦІЇ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАННЯ В МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

І. В. Савицький, І. П. Гуркалова, І. А. Кузьменко

Одеський національний медичний університет

Представлені результати дослідження процесу адаптації іноземних студентів на різних етапах навчання у вузі. Системний аналіз дозволив виявити фактори, які впливають на якість життя студентів-медиків.

Ключові слова: студенти, адаптація, якість життя, процес навчання, порівняльна характеристика.

Розвиток вищої школи в сучасних умовах супроводжується інтенсифікацією праці студентів, зростанням інтенсивності інформаційного потоку, широким впровадженням технічних засобів і комп'ютерних технологій у навчання. Численні дослідження виявили погіршення стану здоров'я студентів за період перебування у вузі. Дослідження з вивчення адаптаційних процесів та соціалізації іноземних студентів, які навчаються в Одеському національному медичному університеті, здійснюються більше 5 років. Цього року в експерименті приймали участь 78 зарубіжних учнів 3 курсу міжнародного факультету. За даними досліджень тільки 14 % студентів можуть вважатися абсолютно здоровими, мають хронічні захворювання 41 % і 44 % – різні функціональні відхилення. Гіпокінезія, обумовлена переважно інтелектуальним характером праці учнів, веде до значного зниження фізичної працездатності, і є фактором, які сприяють виникненню і прогресуванню різних відхилень в стані здоров'я студентів. Нами вивчалася динаміка функціонального стану організму студентів при різних видах навчального навантаження протягом навчального дня, тижня, семестру, року. Вивчення добової динаміки працездатності показало її інтенсивне зниження після 4 годин безперервних занять (лекцій, семінарів), тоді як її показники протягом тижня були максимальними в середі і четвер. Найбільш несприятливими днями тижня для засвоєння навчального матеріалу у юнаків були п'ятниця і субота, у дівчат - понеділок і вівторок. У грудні у студентів спостерігався інтенсивний спад рівня працездатності. Спостереження показали, що академічне навантаження студентів, як правило, становила 36-40 годин на тиждень, що значно перевищувало рекомендовану – 24 години, тобто мало місце перевищення навчального навантаження в 1,5 рази. Крім цього, на самостійну роботу студенти витрачали в середньому 18–20 годин на тиждень. Нерідко, через нераціонально складений розклад занять, студенти мають перерви тривалістю 1–2 години, значну частину часу змушені витрачати на переїзди по місту в випадках, коли кафедри вузу розташовані на досить віддаленій відстані одна від одної. Це безумовно подовжує навчальний день, і в підсумку учні проводять в університеті до 40–43 годин на тиждень. Труднощі, зумовлені більш високим, у порівнянні зі школою, рівнем пропонованого навчаль-

ного матеріалу, що відзначили 58,6 % юнаків і 64,8 % дівчат, незвична організація процесу навчання, нездатність раціонально використовувати власний час в умовах його постійного браку є додатковими причинами навчальних перевантажень студента. Для іноземних студентів, крім того, процес навчання у вітчизняному вузі ускладнюється перебуванням в новій соціокультурному середовищі. Велике число дисциплін, а також обсяг домашніх завдань і відмінності в формах звітності, інформаційні перевантаження надають цілодобовий тиск на психічну діяльність зарубіжних учнів. Найбільш важливі і часто згадувані іноземними студентами проблеми, такі як: мовні та фінансові труднощі, адаптація до нової навчальної системи, туга за рідною домівкою, пристосування до соціокультурних звичаїв і норм, а для деяких з них расова дискримінація, взаємообумовлені і являють собою психологічний бар'єр. Емоційне напруження, яке спостерігається, виступає не як епізодичний супровід окремих видів діяльності, а як її закономірний результат. Студенти змушені приймати конкретні, часто нестандартні рішення, коригувати навчальну діяльність в процесі її виконання. Надмірна робоча напруга, хронічний емоційний стрес можуть викликати розумове стомлення, виснаження функціональних резервів, змінення цілей навчання. Навчання іноземців дисциплін, не рідною для них мовою, пов'язане з труднощами, пов'язаними не тільки з вмістом предмета, а й з викладом змісту українською мовою.

Задля оптимізації учбового процесу ми застосовуємо наступні методики, які сприяють мінімізації вищезазначених труднощів в процесі викладання:

1. Використання таблиць, схем і малюнків;
2. Проговорювання ключових слів і словосполучень, які несуть інформацію;
3. Комп'ютерна підтримка учбового матеріалу.

При виборі методик навчання ми спираємося на наступні положення:

1. Запам'ятовується те, що більше проговорюється, і тим краще засвоюється матеріал.
2. Інформація в короткостроковій пам'яті існує тільки в слуховій формі, навіть якщо вона надійшла через зоровий канал: проговорювання вголос в правильному фонетичному забарвленні.